

Mer praktisknära forskning inom utbildningsvetenskapen – en förut- sättning för framgångsrik skolpolitik

Skolforskningsinstitutets inspel till den
forskningspolitiska propositionen 2020

Mer praktisknära forskning inom utbildningsvetenskapen – en förutsättning för framgångsrik skolpolitik

I denna skrivelse redovisas Skolforskningsinstitutets rekommendationer inför regeringens kommande forskningsproposition. Tyngdpunkt läggs härvid på behovet av att utveckla en undervisningspraktik som vilar på vetenskaplig grund och på behovet av att satsa på mer praktisknära forskning inom utbildningsvetenskapen. En sådan satsning är enligt vår uppfattning central, dels för en framgångsrik implementering av regeringens skolpolitiska ambitioner och konkreta reformer inom ramen för Januariavtalet, dels mot bakgrund av de krav som ställs i skollagen (2010:800) om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund. Inom Januariavtalet är det främst punkt 54 om bland annat införandet av ett professionsprogram för lärare och rektorer samt punkt 56 om att reformera lärarutbildningen som är relevanta för denna skrivelse.

Överväldigande enighet om behovet av att stärka professionens och lärarutbildningarnas vetenskapliga grund

Enligt skollagen (2010:800) syftar utbildningen inom skolväsendet till ”att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.” För att uppnå detta är det helt avgörande att undervisningen har en hög kvalitet. Den kunskap som forskningen bidrar med är därför viktig för att utveckla undervisningen i förskola och skola, och ytterst för att barn och elever ska kunna erbjudas en god utbildning som förbereder dem för både fortsatta studier och livet som vuxen. Att utbildningen som skollagen fastslår ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är därför centralt och gäller för både ämnesinnehållet och undervisningen. Det är således viktigt att professionen ges möjlighet att utveckla en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Liknande slutsatser har dragits av andra före oss. Ett exempel är till exempel OECD:s förslag för svensk skolpolitik från 2015¹, som gjort tydliga avtryck i svensk policydebatt. En av OECD:s rekommendationer var då att Sverige omedelbart borde vidta kapacitetsbyggande åtgärder för undervisningskvaliteten genom en långsiktig ”human resource strategy”. En bakgrund till OECD:s rekommendationer var att man funnit att det i alltför liten utsträckning fokuserats på att utveckla en lärandekultur i svenska skolor. Till exempel pekade man på att svenska skolor i alltför liten utsträckning samverkar med högre utbildning (OECD 2015, s. 126) och att svenska lärare i alltför liten utsträckning får kontakt med ”the latest

---

¹ OECD (2015), Improving Schools in Sweden: An OECD Perspective.

research evidence on effective teaching and leadership” (OECD 2015, s. 128).

Förhållandet har sedan tagits upp i flera av de utredningar som regeringen tagit initiativ till, bland annat som en konsekvens av de förhållanden som aktualiserades i OECD:s rapport. I Skolkommissionens delbetänkande² bedömer kommissionen att en förstärkning behöver ske av skolans vetenskapliga bas och forskningsanknytning. I sitt slutbetänkande³ konstaterade Skolkommissionen vidare att den generella forskningskapaciteten behöver stärkas för att kunna möta skolväsendets och lärarutbildningarnas behov. Detta innefattar en långsiktig satsning på uppbyggnad av grundforskning såväl som stöd för uppbyggnad av praktisk forskning. Vidare konkretiserar kommissionen sina tankar om hur detta ska åstadkommas, bland annat med förslag om att det ska tas fram ett nationellt professionsprogram.

Med utgångspunkt i Skolkommissionens förslag och bedömningar har följt ytterligare utredningar. Utredningen om en bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner överlämnade 2018 sitt slutbetänkande⁴ med förslag till utformningen av ett nationellt professionsprogram för lärare och rektorer. Utredaren konstaterar även här att man kan anta att den breda utbildningsverksamhet som drivs i våra skolor har ett stort behov av snart sagt alla typer av forskning samt att frånvaron av en systematik för utveckling av den vetenskapliga grunden för verksamheten varit negativ för densamma. Vidare konstaterar utredaren att:

Varken staten centralt, universitet och högskolor eller huvudmännen har utvecklat tillräckliga strategier eller allokerat resurser i nivå med områdets volym eller höjd på utmaningar. Det finns förstås undantag på alla nivåer men de är just undantag, hur bra satsningarna än är. Detta måste ändras. Inte för att höja statusen på området eller på yrkena – utan för att det leder till bättre verksamhetskvalitet!

(SOU 2018:17 s. 160-161)

I det betänkande (SOU 2018:19)⁵ som utredningen om praktisk skol-forskning i samverkan överlämnade 2018 rekommenderar utredaren regeringen att bland annat säkerställa att lärosätena tilldelas medel för forskning som står i proportion till lärar- och förskollärarytbildningarnas volym samt att överväga en strategisk satsning på medel till behovsmotiverad forskning som inkluderar praktisk forskning i nästa forskningspolitiska proposition. Utredaren rekommenderar även att Skolforsk-

---

² SOU 2016:38 Samling för skolan. Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet.

³ SOU 2017:35 Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.

⁴ SOU 2018:17 Med undervisningsskicklighet i centrum – ett ramverk för lärares och rektorers professionella utveckling.

⁵ SOU 2018:19 Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring.

ningsinstitutets förvaltningsanslag ska ökas bland annat för att institutet ska kunna möta behovet av systematiska översikter.

Skolforskningsinstitutet konstaterar att det råder en överväldigande enighet om att behovet är stort av att stärka den utbildningsvetenskapliga forskningen i allmänhet, och den praktiktäna skolforskningen i synnerhet. Enigheten är också stor om att syftet med detta är att stärka professionens och lärarutbildningarnas vetenskapliga grund. Institutet uppfattar att regeringen beaktat och agerat på de förslag om en tydlig, kapacitetsbyggande humankapitalstrategi som bland annat OECD och Skolkommissionen skrivit fram, till exempel genom en förstärkt lärarutbildning och inrättandet av ett professionsprogram. Vi kan däremot inte se att regeringen lagt samma vikt vid en riklig förekomst av praktiktäna forskning och beprövad erfarenhet, det vill säga vid själva förutsättningen för en framgångsrik humankapitalstrategi.

Det behövs olika åtgärder för att stärka professionens och lärarutbildningarnas vetenskapliga grund

Skolforskningsinstitutet fokuserar på att undervisningen i förskola och skola ska vila på vetenskaplig grund. Det yttersta målet måste som vi ser det vara barns och elevers utveckling och lärande, och för att uppnå det måste förskollärare och lärare få goda förutsättningar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. För att detta ska kunna uppnås behöver en rad faktorer utvecklas och stärkas.

Stärk kompetensen om forskning och forskningsanvändning i förskolan, skolan och lärarutbildningen

För att etablera en utveckling av den svenska förskolan och skolan på vetenskaplig grund behövs enligt vår uppfattning en god grundkompetens hos alla verksamma om hur man kan använda forskning. Därutöver behövs förskollärare och lärare med ytterligare fördjupad kompetens, som kan driva och fungera som samordnare av en forskningsbaserad utveckling.

Enligt examensförordningarna⁶ ska varje blivande förskollärare och lärare ges den kännedom om, insikt i eller fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete som krävs för yrkesutövningen⁷. Studenten ska vidare beroende på lärarexamen visa kännedom om, visa kunskap om eller visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Detta borde bidra med en grund som alla lärare behöver. UKÄ:s senaste utvärderingar

---

⁶ Bilaga 2 till Högskoleförordningen (1993:100).

⁷ Om det handlar om kännedom, insikt eller fördjupad insikt beror på om det rör sig om en blivande förskollärare, grundlärare eller ämneslärare.

av landets lärarutbildningar visar dock på betydande förbättringspotential i dessa avseenden.

Skolforskningsinstitutet menar att den svenska förskolan och skolan behöver stärkas generellt vad gäller kompetensen för att både bedriva och utveckla undervisningen på vetenskaplig grund, det vill säga med utgångspunkt i forskningsresultat. För att det ska vara möjligt behöver samtliga lärare en bättre grund än vad UKÄ:s utvärdering ger vid handen att lärarutbildningen bidrar med i dag.

Samtidigt genomförs inte all lärarutbildning på avancerad nivå. Och dessutom går det inte att för förskolans och skolans utveckling förlita sig enbart på utbildningen av nya lärare. Vi anser därför att det är angeläget att redan aktiva förskollärare och lärare i högre utsträckning ges tillgång till vidareutbildning på avancerad nivå, med inriktning på fördjupning inom ämnet eller, inte minst viktigt, med inriktning mot vetenskapsteori, utveckling och utvärdering.

Enligt 2 kap. 22 § skollagen (2010:800) ska vidare varje huvudman sträva efter att för undervisningen anställa förskollärare och lärare som har forskarutbildning. Det varierar dock i vilken utsträckning detta sker. Enligt SOU 2018:19 var andelen forskarutbildade lärare i alla skolformer utom förskolan 0,75 procent 2016. Enligt utredningen fanns två tredjedelar av de forskarutbildade lärarna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Den högsta andelen fanns dock i Uppsala län. Förhållandet innebär att det finns många skolor och till och med kommuner som helt saknar forskarutbildade lärare.

Skolforskningsinstitutet anser att förskolan och skolan i hela landet behöver tillgång till fler forskarutbildade förskollärare och lärare. Det är viktigt att tillföra den kompetens som behövs för att på ett systematiskt sätt kritiskt granska den egna verksamheten, identifiera utvecklingsbehov och med stöd i forskningsresultat utveckla verksamheten. Långsiktigt ser vi även en utveckling där professionen på ett helt annat sätt än i dag ges förutsättningar för och möjlighet att påverka, delta i och driva forskning om de praktiska frågorna som den ställer sig. Enligt vår uppfattning skulle en sådan utveckling inte endast bidra till ökad kvalitet i undervisningen utan även öka yrkets attraktivitet. För att långsiktigt kunna försörja förskolan och skolan samt lärarutbildningen med forskarutbildad kompetens anser vi därför att staten bör stärka satsningen på forskarskolor för förskollärare och lärare.

Skolforskningsinstitutet rekommenderar att

- alla blivande förskollärare och lärare ges en bättre förutsättningar för att arbeta på vetenskaplig grund, bland annat för att bedriva och utveckla undervisningen med utgångspunkt i forskningsresultat
- redan aktiva förskollärare och lärare ges utökad tillgång till vidareutbildning på avancerad nivå, såväl med inriktning på fördjupning

- inom ämnet eller, inte minst viktigt, med inriktning mot vetenskapsteori, utveckling och utvärdering
- staten stärker satsningen på forskarskolor för förskollärare och lärare.

Stärk den praktiktäna skolforskningen

Vi har inledningsvis hänvisat till Skolkommissionens ställningstagande om att det behövs en långsiktig satsning på uppbyggnad av grundforskning såväl som stöd för uppbyggnad av praktiktäna forskning. Skolforskningsinstitutet delar den uppfattningen. All typ av forskning kan vara relevant för såväl förskollärare och lärare som rektorer och andra verksamma inom skolväsendet. För att det ska vara möjligt att förverkliga skollagens krav om en utbildning på vetenskaplig grund, svara mot lärarutbildningens behov och mot de behov som det i Januariavtalet aviserade professionsprogrammet ställer, behövs enligt institutets uppfattning resultat från forskning om undervisning. Den praktiktäna forskningen i Sverige är dock alltför begränsad för att svara mot behoven. Det visar sig bland annat i samband med institutets arbete med systematiska översikter. Efter vår relevans- och kvalitetsbedömning återstår i de flesta fall få svenska studier som kan ge svar på den fråga som översikten ställer. Vuxenutbildningen framstår som ett särskilt eftersatt område när det gäller praktiktäna forskning, medan förskolan framstår i en något positivare dager. Även om vi kan lära mycket av internationell forskning, behövs det mer praktiktäna forskning om svenska förhållanden.

Enligt Skolkommissionen behöver ett system skapas för stöd till utveckling av praktiktäna forskning och forskningsförsörjning, ett system som svarar mot direkta kunskapsbehov som utgår från lärares och skolledares praktiska yrkesutövning. Det är enligt kommissionen viktigt att kvaliteten i sådan forskning säkras på samma sätt som sker för annan forskning, samt att den sker i nära samspel med en bredare forskningsanknytning till skola och undervisning. Vidare är det enligt kommissionen viktigt att olika vägar prövas för att resultat från forskning ska nå de yrkesverksamma. Kommissionen konstaterar att olika förslag till modeller har utvecklats under åren men ännu har ingen stark systematik fastslagits och resurssatts.

Skolforskningsinstitutet anser att det behövs både en kraftig förstärkning av finansieringen till den praktiktäna skolforskningen och strukturer som kan bidra till att en praktiktäna forskning som utgår från professionens faktiska behov kommer till stånd. Vi tror dock inte på att det är *ett* system som kan lösa detta. Enligt institutets uppfattning behövs i stället fortsatt olika, men bättre koordinerade, initiativ för att stärka denna typ av forskning. Vissa aktörer⁸ arbetar med märkande ansatser där förskolors och

---

⁸ Det förekommer till exempel inom den pågående försöksverksamheten med uppdrag att utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning (ULF) respektive inom det privaträttsliga forskningsinstitutet Ifous.

skolors lokala behov matchas ihop med forskare. Denna typ av ansatser kan leda till att det uppstår en forskningsbaserad utveckling utan andra anspråk än att bidra till den lokala utvecklingen. Den kan emellertid också leda till både en lokal utveckling och till att det genom forskning etableras ny kunskap. Skolforskningsinstitutet har uppdraget att finansiera praktikinära skolforskning av högsta vetenskapliga kvalitet genom att lysa ut och fördela forskningsbidrag. Det praktikinära perspektivet garanteras genom de i relation till andra forskningsfinansiärer unika villkor vi ställer för att få finansiering (se vidare under Skolforskningsinstitutet som finansiär av praktikinära skolforskning).

Det är således Skolforskningsinstitutets uppfattning att det behövs olika initiativ och olika aktörer som bidrar på olika sätt till att stärka förskolans, skolans (inklusive vuxenutbildningens) och lärarutbildningens tillgång till resultat från praktikinära forskning. Lärosätenas roll och ansvar för att stärka den praktikinära skolforskningen är central. Förstärkta anslag till lärosätenas basanslag likaså.

Den pågående försöksverksamheten med uppdrag att utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning (ULF) prövar för närvarande olika modeller för att bygga den infrastruktur som behövs för att det ska etableras utvecklade samarbetsmodeller mellan lärosäten och huvudmän. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om huruvida försöksverksamheten kommer att leda till några varaktiga förändringar. Försöket ska slutredovisas 1 mars 2022. Vad som händer sedan är oklart. Skolforskningsinstitutet välkomnar så här långt försökets ambition att så långt som möjligt bygga på befintliga strukturer genom att till exempel samverka med regionala utvecklingscentra (RUC) där det finns sådana. Vi ser även positivt på om det etableras stabil samverkan mellan akademi och skola. Ju livaktigare en sådan lokal och regional samverkan kan bli och ju fler forskarutbildade lärare som kan erbjudas möjlighet att verka inom både skola och akademi, desto större är förutsättningarna för att Skolforskningsinstitutet ska få ännu fler riktigt väl motiverade och relevanta forskningsansökningar med riktigt hög vetenskaplig kvalitet.

Skolforskningsinstitutet rekommenderar att

- det görs en kraftfull förstärkning av finansieringen av den praktikinära skolforskningen, i första hand via lärosätenas basanslag, men också till Skolforskningsinstitutet (se nedan)
- det etableras stabila samarbetsmodeller mellan akademi och skola respektive förskola
- dessa modeller så långt som möjligt bygger på befintliga strukturer eller utgör komplement till redan befintliga strukturer.

Stärk Skolforskningsinstitutets möjligheter att bidra till, och med, praktiktäna skolforskning

Skolforskningsinstitutets uppdrag är att bidra till att stärka den vetenskapliga grunden i förskolans och skolans undervisning. Institutet är en liten myndighet med mycket begränsade anslag för att dels lysa ut och finansiera praktiktäna skolforskning, dels att sammanställa praktiktäna forskning om metoder och arbetsätt i undervisningen.

Skolforskningsinstitutet som finansiär av praktiktäna skolforskning

Ett av Skolforskningsinstitutets huvuduppdrag är att lysa ut och fördela bidrag till praktiktäna skolforskning. Vi har redan konstaterat att det är en forskning som behövs, dels för att förbättra undervisningen så att varje barn och elev ges optimala möjligheter till utveckling och lärande, dels för att utveckla lärares professionella kunskapsbas.

En grundbult i institutets arbete är att söka överbrygga den historiska spänningen mellan betoning på den teoretiska respektive den praktiska kunskapen (Anderson & Herr 1998). Institutet strävar efter att via sin utlysning stödja forskning som på samma gång både genererar generell kunskap och är praktisk tillämpbar. Det vill säga en typ av forskning som utvecklar teori och praktik samtidigt, och som inte är antingen tillämpad forskning eller grundforskning.

Konkret innebär detta att den forskning som institutet finansierar både ska vara av *högsta vetenskapliga kvalitet* och *relevant*, vilket också är ett krav enligt institutets instruktion (2014:1578). Relevansen för de verksamma innebär som institutet tolkat det att det finns verksamhetsnära dilemman eller problem att hantera och avhjälpa, och att forskningen kan bidra till att förbättra undervisningen. Kravet på högsta vetenskapliga kvalitet innebär i sin tur att lärares kunskapsbas kan utvecklas i en riktning som aktualiserats inte minst genom skollagens formulering om utbildning på vetenskaplig grund.

Förutom att Skolforskningsinstitutet i sin utlysningsprocess kräver både högsta vetenskapliga kvalitet och relevans för de verksamma så tillmäts båda dessa variabler *lika stor vikt*. Det går så att säga inte att få bidrag av institutet om endast den ena variabeln når högsta betyg efter beredningsgruppens och det vetenskapliga rådets granskning. För, som Egon Guba har slagit fast, båda dessa aspekter är lika viktiga för att skapa god praktiktäna skolforskning: "Relevance without rigor is no better than rigor without relevance" (Guba 1981).

Initialt fanns en oro för att det skulle vara svårt att hitta forskningsansökningar till institutet som svarar mot både kravet på vetenskaplig kvalitet och kravet på relevans för de verksamma. Det var en oro som bottnar i att den praktiktäna forskningen ibland har beskyllts för att vara av en lägre kvalitet än den nyfikenhetsdriva (se diskussion i Europeiska kom-

missionen 2013: 12–13). Glädjande nog kan vi efter fyra utlysningsomgångar konstatera att denna oro var obefogad. Vi har haft ett stort antal ansökningar som efter en gedigen granskningsprocess har getts höga betyg när kvalitet och relevans vägts samman. Betygen på vetenskaplig kvalitet och relevans har samvarierat i hög grad. Om institutet hade haft större ekonomiska ramar skulle vi ha kunnat bevilja fler starka ansökningar bidrag för praktiktäna skolforskning.

Beviljade ansökningar har olika typer av forskningsdesigner

Vidare har Skolforskningsinstitutets arbete visat att den typ av forskning som besitter dessa kvaliteter (höga betyg när kvalitet och relevans vägts samman) kan vara av vitt skilda slag. Det finns exempel på såväl kvantitativa som kvalitativa studier bland de som uppnått höga betyg. Det är en rik flora av forskningsstudier med sinsemellan olika forskningsdesigner som kunnat finansieras.

De ansökningar som hittills beviljats bidrag härrör från främst tre forskningsdesigner:

- *Konventionell experimentell design*, det vill säga så kallade kontrollerade studier där man randomiserat vilka barn eller elever som ska ingå i interventions- eller kontrollgrupp.
- *Designbaserad forskning*, det vill säga forskning där interventionen eller förbättringsinsatsen inte är bestämd på förhand i lika stor utsträckning som för en konventionell experimentell design, utan det är i stället en del av forskningsuppgiften att tillsammans med verksamma iterativt utforma det som sedan ska implementeras.
- *Aktionsforskning*, det vill säga forskning där kontextens och de involverade lärarnas betydelse betonas i än högre grad. Forskningen utgår från de verksammes erfarenheter av den undervisning som de bedrivit, och de verksamma får utifrån handledning av forskare kollegialt utveckla och beforska sin praktik.

Vid Skolforskningsinstitutets symposium om den praktiktäna skolforskningens möjligheter och utmaningar i oktober 2019 deltog bland annat de nitton hittills finansierade projekten. Vid symposiet framgick utöver bredden av forskningsdesigner betydelsen av att forskningen bedrivs i samverkan mellan forskare och verksamma förskollärare eller lärare. Det var tydligt att det uppstått ett ömsesidigt lärande emellan som bidrar till forskningens kvalitet. Betydelsen av att öka både de verksammes forskningslitteracitet och forskarnas praktiklitteracitet lyftes fram av såväl verksamma som forskare.

Skolforskningsinstitutets forskningssammanställningar

Skolforskningsinstitutets andra huvuduppdrag är att göra systematiska översikter och andra forskningssammanställningar med god vetenskaplig kvalitet och presentera resultaten på ett sätt som är användbart för de verk-

samma inom skolväsendet. De kan även tillföra lärarutbildningen en vetenskapligt grundad kunskap. Det finns också exempel där våra översikter ingår som kurslitteratur på vissa lärosäten.

Att stödja sig på sådana systematiska översikter eller andra typer av forskningssammanställningar bidrar med säkrare och mer mångfacetterade bilder av vad forskningen säger än att endast stödja sig på enstaka studier. Det är därför av största vikt för de verksamma i förskolan, skolan och lärarutbildningen att ha tillgång till sådana översikter eller andra typer av sammanställningar. Detta då det inte kan förväntas av en enskild förskollärare eller lärare att de ska sammanställa forskningsresultat. Att göra en systematisk översikt innebär att genomföra sekundärforskning, det vill säga forskning där primärstudierna utgör underlaget. Att göra sådana översikter kräver forskarkompetens, tar tid och ställer krav på tillgång till referensdatabaser och primärforskning.

Målet med en systematisk översikt är att sammanställa den bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap som finns i relation till en viss fråga. Arbetet utmärks av transparens och systematik där syftet är att minimera risken för att slump eller godtycklighet ska påverka slutsatserna. Vårt arbete med systematiska översikter innebär bland annat att

- översikternas övergripande inriktningar identifieras i nära samverkan med de verksamma i förskolan och skolan
- de preciserade frågor som ställs utformas i samarbete med ämneskunniga forskare
- arbetet följer en tydlig projektprocess
- alla arbetsmoment och resonemang dokumenteras och redovisas tydligt.

Arbetet med systematiska översikter innebär således att resultaten från relevant primärforskning sammanställs med forskningsmetodik. Varje projekt bemannas med institutets egen personal och med externa forskare med relevant ämneskunskap för det specifika projektet.

Med nuvarande bemanning har institutet möjlighet att publicera tre till fyra systematiska översikter per år med tillhörande kompletterande material i form av till exempel poddar och förslag på diskussionsfrågor till lärargrupper. Till det kan läggas ett par kommentarer till av andra aktörer redan genomförda systematiska översikter samt en påbörjad serie om forskningslitteracitet.

Med ökade anslag kan institutet bidra mer

Skolforskningsinstitutet som etablerades 1 januari 2015 har i dag en väl fungerande verksamhet, och skulle med ökade resurser kunna bidra ännu mer till både praktisknära forskning och med fler systematiska översikter

och andra typer av forskningsammansättningar. Det har också flera offentliga utredningar konstaterat.

I betänkandet Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring (SOU 2018:19) föreslås bland annat att Skolforskningsinstitutets förvaltningsanslag ska ökas för att möta behovet av systematiska översikter. Vidare föreslås att regeringen ska anslå medel för att institutet ska kunna bygga upp en databas med information om kunskapsluckor samt att regeringens ska uppdra åt institutet att utveckla och ansvara för en nationell webbplats för att underlätta för verksamma inom skolväsendet att medverka i och ta del av praktiktäna forskning. För utvecklingen av webbplatsen föreslogs finansiering med 5 miljoner kronor.

I betänkandet Statliga skolmyndigheter – för elever och barn i en bättre skola (SOU 2018:41) anslöt sig utredaren till förslagen i SOU 2018:19. Utredaren föreslog att institutets förvaltningsanslag skulle ökas från dagens nivå på 24,1 miljoner kronor till 40,8 miljoner kronor 2020. Vidare föreslog utredaren att institutets anslag för praktiktäna skolforskning skulle ökas från dagens 18,5 miljoner kronor till 30,0 miljoner kronor från och med 2021.

Inget av utredningarnas förhållandevis försiktiga förslag har hittills förverkligats.

Skolforskningsinstitutet rekommenderar att

- som ett led i en generell satsning på professionens och lärarutbildningarnas vetenskapliga grund
  - öka Skolforskningsinstitutets förvaltningsanslag till som lägst det av Skolmyndighetsutredningen föreslagna beloppet om 40,8 miljoner kronor
  - öka anslaget för praktiktäna skolforskning till som lägst det av Skolmyndighetsutredningen föreslagna beloppet om 30 miljoner kronor.
- institutet ges i uppdrag att och finansiering för att utveckla och ansvara för en gemensam webbplats för att underlätta för verksamma inom skolväsendet att ta del av praktiktäna forskning.